

โครงการ ผู้สูงอายุฟันดี สุขภาพดี ชีวิตมีสุข
หน่วยคู้สัญญาบริการปฐมภูมิอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์พัฒนาสาธารณสุขจังหวัดบึงกาฬ

ประเด็นยุทธศาสตร์ พัฒนาเฝ้าระวังโรค ภัยสุขภาพและคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ

กลยุทธ์ พัฒนาสุขภาพตามกลุ่มวัย (๕ กลุ่มวัย)

เป้าประสงค์ ๕ ปัญหาสาธารณสุขและภัยคุกคามทางสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ลดลงในทุกพื้นที่

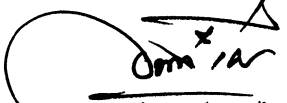
สอดคล้องกับยุทธศาสตร์หน่วยคู้สัญญาบริการปฐมภูมิเมืองบึงกาฬ

ประเด็นยุทธศาสตร์ สร้างระบบสุขภาพชุมชนโดยการมีส่วนร่วมที่เข้มแข็งมุ่งสู่การพึ่งตนเอง

๑. หลักการและเหตุผล

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศไทย ทำให้ประชากรในวัยผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มีผลให้ลักษณะครอบครัวไทยเปลี่ยนจากครอบครัวขยาย (Extend Family) ไปสู่ครอบครัวเดี่ยว (Nuclear Family) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวลดลง จำนวนผู้ที่จะทำหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุในครอบครัวลดลง มีเวลาให้ผู้สูงอายุลดลง ขาดการให้ความรักและความอบอุ่น ผู้สูงอายุจึงถูกทอดทิ้งให้อยู่โดดเดี่ยว ดำเนินชีวิตเพียงลำพัง และผู้สูงอายุก็ยิ่งได้รับผลกระทบจากการเสื่อมถอยของร่างกายตามวัย รวมทั้งผลของโรคเรื้อรังหรืออุบัติเหตุ จึงนำไปสู่ความถดถอยของร่างกาย เกิดภาวะพึ่งพา ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้หรือช่วยเหลือตนเองได้น้อย หรืออาจมีอาการสมองเสื่อม ทำให้ต้องอาศัยพึ่งพาเป็นภาระแก่ผู้ดูแล เกิดภาวะทุพพลภาพในที่สุด สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้สูงอายุดำรงชีวิตอยู่อย่างไม่มีความสุข ผู้สูงอายุจึงควรได้รับความสนใจดูแลสุขภาพให้สมบูรณ์แข็งแรงมีคุณภาพชีวิตที่ดี ป้องกันการเกิดโรคต่างๆ รวมทั้งฟื้นฟูสุขภาพเมื่อมีภาวะของโรค และควบคุมให้ภาวะของโรคเหล่านั้นมีอาการคงที่ ไม่กำเริบรุนแรงหรือเสื่อมถอยมากกว่าเดิม จะทำให้ผู้สูงอายุมีชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่าสามารถทำประโยชน์ให้แก่สังคม และปัญหาสุขภาพที่พบได้มากในผู้สูงอายุอีกหนึ่งอย่างคือปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพช่องปาก ปัญหาสุขภาพช่องปากของผู้สูงอายุ มีอยู่ ๗ ประเด็น นอกจากการสูญเสียฟันแล้ว ยังมีเรื่องฟันผุ / รากฟันผุ โรคปริทันต์ มะเร็งช่องปาก ภาวะน้ำลายแห้ง ฟันสึก และโรคในช่องปากที่สัมพันธ์กับโรคทางระบบ ข้อมูลจากการสำรวจสภาวะทันตสุขภาพแห่งชาติในกลุ่มผู้สูงอายุ ๖๐-๗๔ ปี โดย สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย ครั้งล่าสุด ปี ๒๕๕๗ พบว่า ผู้สูงอายุเสียฟัน ทั้งปากแล้วร้อยละ ๗.๒ และสูญเสียฟันบางส่วนเกือบทุกคน ส่งผลให้เกิดความต้องการใส่ฟันเทียม บางส่วนสูงถึงร้อยละ ๗๒.๗ ที่น่าห่วงมากขึ้น คือ กลุ่มผู้สูงอายุที่มีฟันพบว่ามีโอกาสสูญเสียฟันเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกือบทุกคนมีฟันผุ โรคปริทันต์ และอีกร้อยละ ๑๗ มีรากฟันผุ ประเด็นสำคัญในการดำเนินงานเพื่อเป็นการลดปัญหาเหล่านี้ คือการควบคุมและป้องกันโรคทางช่องปากเพื่อลดอัตราการสูญเสียฟัน การประชาสัมพันธ์ให้ผู้ป่วยมีการเข้ารับการรักษาที่ทันท่วงที การเพิ่มประสิทธิภาพการแปรงฟันให้มีความสะอาดเพียงพอต่อการป้องกันโรค อาจกล่าวได้ว่า ปัญหาเกี่ยวกับทันตสุขภาพเป็นปัญหาที่พบได้ในช่องปากของผู้สูงอายุเกือบทุกคน และสืบเนื่องจากการมีช่องปากที่บกพร่องทำให้ผู้สูงอายุการบริโภคอาหารได้น้อยลง และเกิดปัญหาสุขภาพอื่นๆตามมาในภายหลัง เนื่องจากปากและฟันเป็นปราการด่านแรกของสุขภาพ

ดังนั้น หน่วยบริการปฐมภูมิที่มีทันตบุคลากร (จำนวน ๗ แห่ง) ซึ่งประกอบด้วย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลลิขิตบุรี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนสมบูรณ์

(นายณัฐพงศ์ เผ่าไพศาล)

.../๒

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชำนาญงาน

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาสวรรค์ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลชัยพร โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนสว่าง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองเลิง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโคกสะอาด ซึ่งมีชมรมผู้สูงอายุอยู่แล้ว จึงเล็งเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุและจำเป็นที่ผู้สูงอายุควรได้รับการดูแลด้านการส่งเสริม ป้องกันโรคในช่องปากที่เหมาะสม มีประสิทธิผล เชื่อมโยงเป็นระบบที่ชัดเจน จึงได้จัดทำโครงการ “ผู้สูงอายุฟันดี สุขภาพดี ชีวิตมีสุข” หน่วยคู่สัญญาบริการปฐมภูมิอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีทักษะและความรู้เกี่ยวกับทันตสุขภาพและการดูแลสุขภาพช่องปากของตนเอง เพื่อควบคุมโรค ลดการสูญเสียฟัน ให้ผู้สูงอายุมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขและสืบสานวัฒนธรรมที่ดีงามให้แก่คนรุ่นหลังได้ยกย่องสืบไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้สูงอายุมีความรู้ความเข้าใจ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพอนามัยและสุขภาพช่องปากของตนเอง ร้อยละ ๗๐ %
 ๒. ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมโครงการได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก ร้อยละ ๗๐ %
 ๓. เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีการพบปะ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดูแลสุขภาพของตนเอง
 ๔. เพื่อให้การดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุมีความต่อเนื่องและยั่งยืน
๓. เป้าหมาย : ผู้สูงอายุ ในเขตรับผิดชอบที่มีเจ้าหน้าที่ทันตบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ๗ แห่ง จำนวน ๙๕๐ คน

๔. วิธีดำเนินการ

๑. ประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมที่ทันตสาธารณสุขอำเภอเมืองบึงกาฬ จำนวน ๗ แห่ง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการที่จะจัดกิจกรรมขึ้น ให้ดำเนินงานในทิศทางเดียวกัน
๒. ค้นหากลุ่มเป้าหมาย โดยเน้นในกลุ่มชมรมผู้สูงอายุที่มีทันตบุคลากรประจำจำนวน ๗ แห่ง
๓. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร สื่อการสอน ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม
๔. ประสานงานขอใช้สถานที่ในพื้นที่
๕. ประชาสัมพันธ์โครงการ ผู้สูงอายุในชมรมที่มีทันตบุคลากรประจำ จำนวน ๗ แห่ง เข้าร่วมอบรม
๖. จัดกิจกรรมในพื้นที่
 - แนะนำความรู้ที่จำเป็นด้านสุขภาพร่างกายและสุขภาพช่องปาก
 - กิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้สูงอายุ
 - ตรวจสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุที่เข้าร่วมอบรมและแนะนำเพื่อให้เข้ารับการรักษาให้ดีขึ้น

๕. สถานที่ดำเนินการ

๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวิศิษฐ์
๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองเลิง
๓. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาสวรรค์
๔. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนสว่าง
๕. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลชัยพร
๖. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนสมบูรณ์
๗. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโคกสะอาด

๖. ระยะเวลาดำเนินการ เดือน ตุลาคม ๒๕๕๘ - กันยายน ๒๕๕๙

.../๓

(นายณัฐพงศ์ เผ่าไพศาล)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชำนาญงาน

๗. ทรัพย์สินและงบประมาณ

สนับสนุนจากเงินงบประมาณสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (PP.) ของหน่วยผู้สัญญาบริการปฐมภูมิ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ จำนวน ๕๔๖,๐๐๐ บาท (ห้าแสนสี่หมื่นบาทถ้วน) ดังนี้

รายการ	เป้าหมาย (คน)	ค่าป้ายวัสดุชนิด ขนาด ๓๓.๕๘๖. เมตรละ ๑๐๐บาท (บาท)	ค่าวัสดุ อุปกรณ์	ค่าจ้างเหมา อาหารกลางวัน ๗๐ บาท/คน (บาท)	ค่าจ้างเหมาอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๕๐ บาท/คน (บาท)	ค่าสถานที่ การจัด อบรม	ชุดฝึกทักษะการ แปร่งฟัน ชุดละ ๓๒๐ บาท/คน (บาท)*	ค่าแปรงชอกฟันชุด ละ ๖๐ บาท/คน (บาท)	รวมทั้งสิ้น (บาท)
รพ.สต. วิศิษฐ์	๑๔๐	๑,๕๐๐	๔,๙๐๐	๙,๘๐๐	๗,๐๐๐	๑,๖๐๐	๔๔,๘๐๐	๘,๔๐๐	๗๘,๐๐๐
รพ.สต. ชัยพร	๑๓๕	๑,๕๐๐	๗,๔๐๐	๙,๔๕๐	๖,๗๕๐	๑,๖๐๐	๔๓,๒๐๐	๘,๑๐๐	๗๘,๐๐๐
รพ.สต. ทนองเลิง	๑๓๐	๑,๕๐๐	๙,๙๐๐	๙,๑๐๐	๖,๕๐๐	๑,๖๐๐	๔๑,๖๐๐	๗,๘๐๐	๗๘,๐๐๐
รพ.สต. นาสวรรค์	๑๔๐	๑,๕๐๐	๔,๙๐๐	๙,๘๐๐	๗,๐๐๐	๑,๖๐๐	๔๔,๘๐๐	๘,๔๐๐	๗๘,๐๐๐
รพ.สต. โนนสว่าง	๑๓๕	๑,๕๐๐	๗,๔๐๐	๙,๔๕๐	๖,๗๕๐	๑,๖๐๐	๔๓,๒๐๐	๘,๑๐๐	๗๘,๐๐๐
รพ.สต. โคกสะอาด	๑๓๐	๑,๕๐๐	๙,๙๐๐	๙,๑๐๐	๖,๕๐๐	๑,๖๐๐	๔๑,๖๐๐	๗,๘๐๐	๗๘,๐๐๐
รพ.สต. โนนสมบูรณ์	๑๔๐	๑,๕๐๐	๔,๙๐๐	๙,๘๐๐	๗,๐๐๐	๑,๖๐๐	๔๔,๘๐๐	๘,๔๐๐	๗๘,๐๐๐
รวม ๗ แห่ง	๙๕๐	๑๐,๕๐๐	๔๙,๓๐๐	๖๖,๕๐๐	๔๗,๕๐๐	๑๑,๒๐๐	๓๐๔,๐๐๐	๕๗,๐๐๐	๕๔๖,๐๐๐

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๔๖,๐๐๐ บาท (ห้าแสนสี่หมื่นบาทถ้วน)

*หมายเหตุ ค่าชุดแปรงสีฟันชุดละ ๓๒๐บาท /

- ประกอบด้วย
๑. แปรงสีฟัน ราคา ๔๕ บาท
 ๒. ยาสีฟัน ราคา ๓๐ บาท
 ๓. แก้วน้ำ ราคา ๒๕ บาท
 ๔. กระจกใส่ของหน้า ราคา ๓๕ บาท
 ๕. ไทรมขัดฟัน ราคา ๑๐๕ บาท
 ๖. ถูผ้า ราคา ๘๐ บาท

(นายณัฐพงศ์ เผ่าไพศาล)

ผู้อำนวยการสาธารณสุขชำนาญงาน

(นางสาวณัฐพงศ์ นามะโต)
นักวิทยาศาสตร์สุขภาพชำนาญการ

(นายเชิดศักดิ์ หินสูงเนิน)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

๘. การประเมินผล

- ๑. ประเมินการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะและการปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ
- ๒. ประเมินผลการได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากของผู้สูงอายุ
- ๓. การติดตามดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง

(นายณัฐพงศ์ เผ่าไพศาล)

เจ้าพนักงานสาธารณสุขชำนาญงาน

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑. เกิดชมรมผู้สูงอายุทางด้านสุขภาพและนำไปสู่เครือข่ายสุขภาพที่ยั่งยืน
- ๒. ผู้สูงอายุมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของตนเองได้ดียิ่งขึ้น
- ๓. ผู้สูงอายุมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงและดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุข
- ๔. สร้างจิตสำนึกและปลูกฝังให้คนรุ่นหลังได้มีทัศนคติที่ดีและเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุและช่วยกันดูแล

ลงชื่อ.....
(นางสาวศุภิสรา เจริญรบ)
เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขปฏิบัติงาน

ลงชื่อ.....
(นางเบญจพรรณ สมภักดี)
รองประธานหน่วยคู่สัญญาบริการ
ปฐมภูมิอำเภอเมืองบึงกาฬ

ลงชื่อ.....
(นายแพทย์กมล แซ่ปึง)
ประธานหน่วยคู่สัญญาบริการ
ปฐมภูมิอำเภอเมืองบึงกาฬ

ลงชื่อ.....
(นายแพทย์สุพจน์ มังกร)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบึงกาฬ

ลงชื่อ.....
(นายวิศณุ วิทยาบำรุง)
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดบึงกาฬ
ปฏิบัติราชการแทน ผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ

พึงควบคุมกำกับติดตาม

โครงการ ผู้สูงอายุพื้นที่ สุภาพดี ชีวีมีสุข

กิจกรรม	ระยะเวลา						
	เดือน มี.ค.	เดือน เม.ย.	เดือน พ.ค.	เดือน มิ.ย.	เดือน ก.ค.	เดือน ส.ค.	เดือน ก.ย.
๑. ประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมที่มณฑลสาธารณสุขอำเภอเมืองบึงกาฬ	↕						
๒. ค้นหากลุ่มเป้าหมาย โดยเน้นในกลุ่มชมรมผู้สูงอายุ	↕	↕					
๓. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร สื่อการสอน ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม		↕	↕				
๔. จัดกิจกรรม		↕	↕		↕		
๕. ประเมินผล/สรุปผลโครงการ						↕	↕